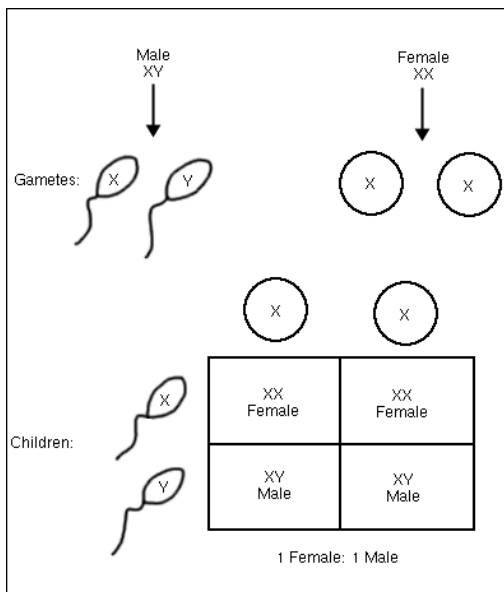

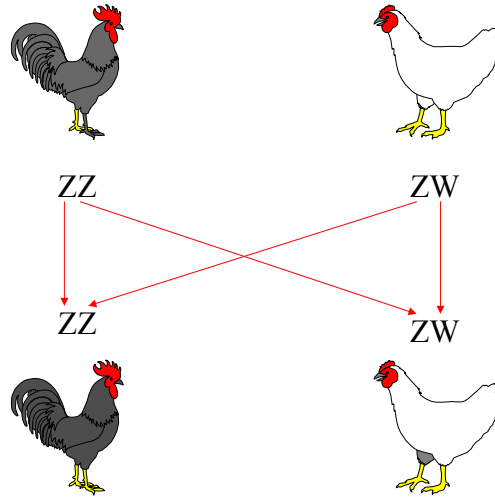
Wszystko, co chcielibyście wiedzieć o seksie (ale wstydziecie się o to zapytać)

Dziedziczenie cech sprzężonych z płcią, oraz
cech związanych z płcią

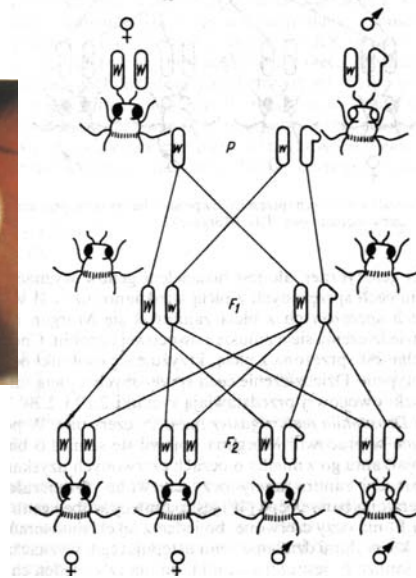
Proces determinacji płci u ssaków

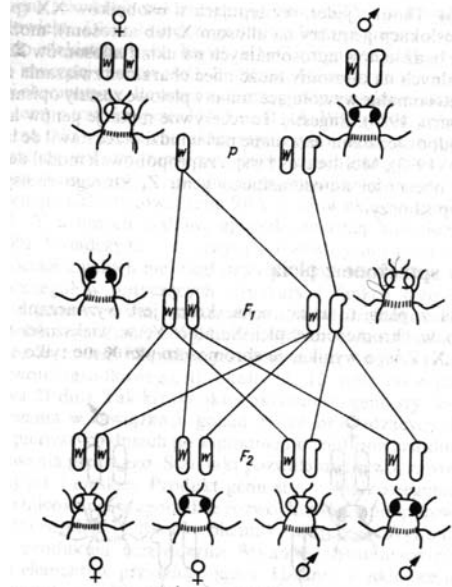
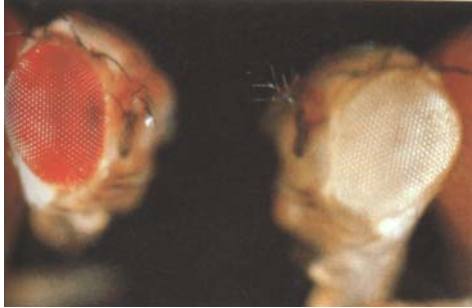
Proces determinacji płci u ptaków

Cechy sprzężone z płcią u *D. melanogaster*

Cechy sprzężone z płcią u *D. melanogaster*

Cechy sprzężone z płcią u ssaków

X^bX^b

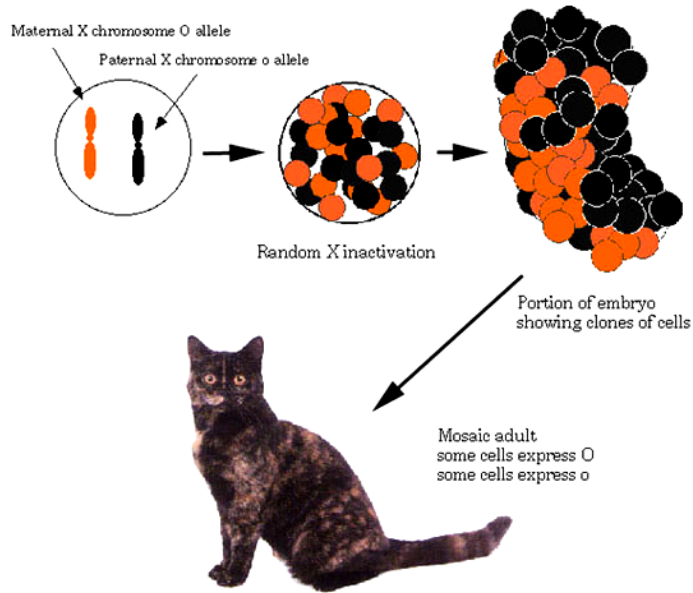

X^BX^B

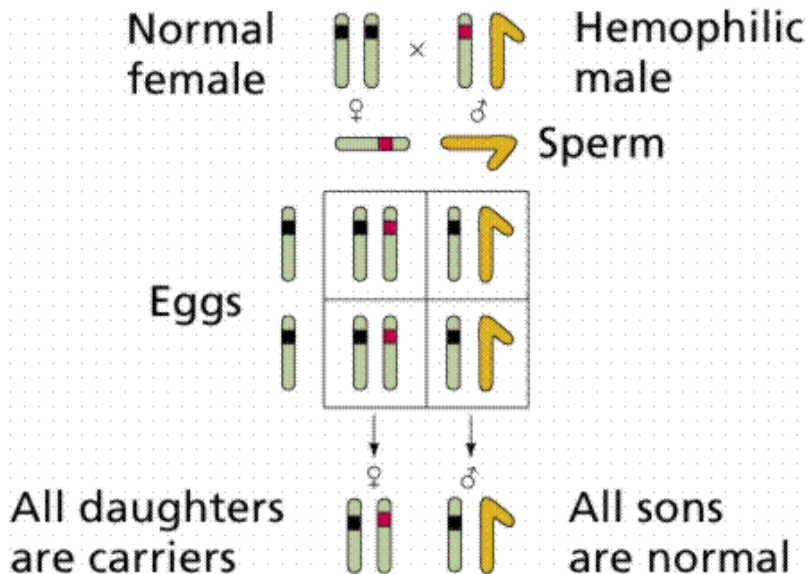

X^BX^b

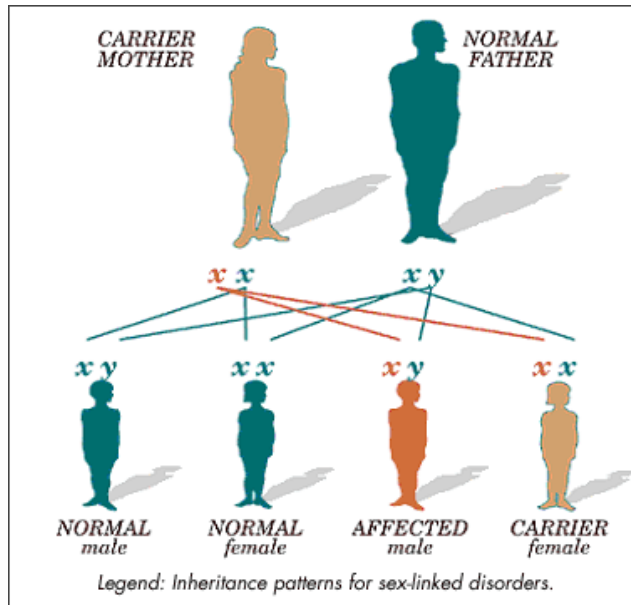
Kompensacja dawki

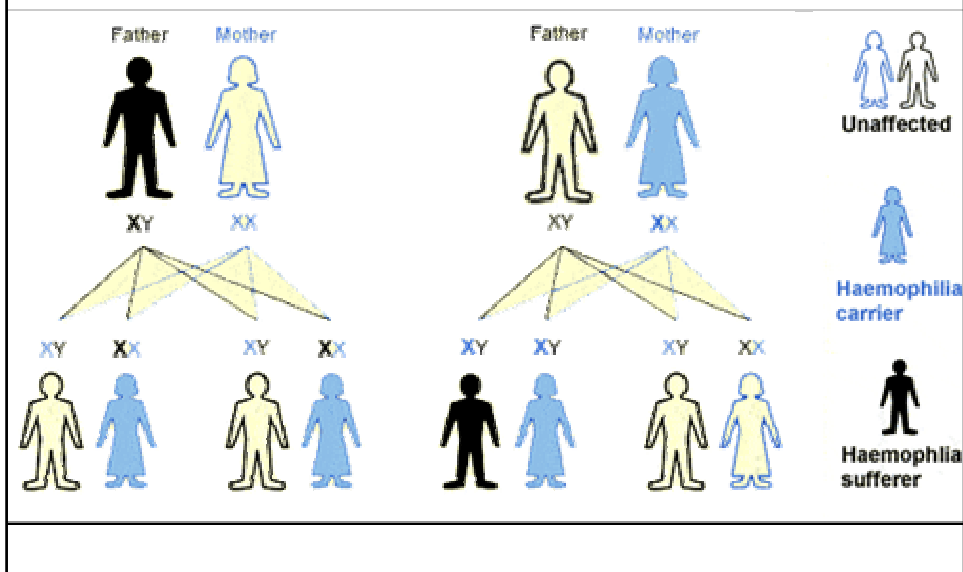
Choroby sprzężone z płcią

Choroby sprzężone z płcią

Choroby sprzężone z płcią

Choroby dominujące sprzężone z płcią

- Chorują kobiety i mężczyźni
- Chory mężczyzna ma tylko chore córki i tylko zdrowych synów
- Chore kobiety (heterozygoty) przekazują cechę 50% swego potomstwa
- Chore kobiety (homozygoty) przekazują cechę całemu potomstwu
- Choroba występuje dwa razy częściej u kobiet niż u mężczyzn
- **Przykład: krzywica hipofosfatemiczna oporna na wit. D**

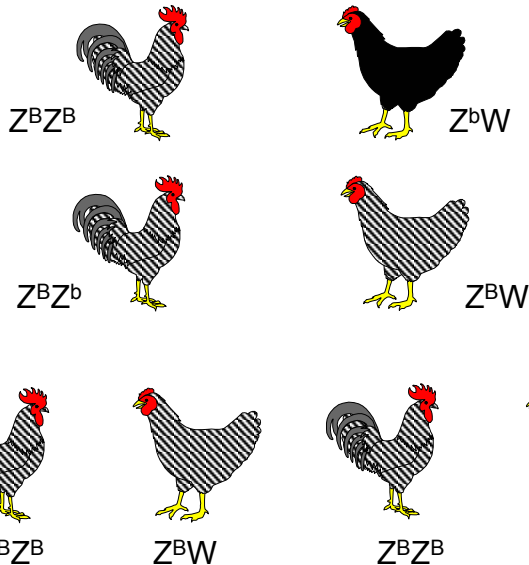
Choroby recesywne sprzężone z płcią

- Choroba nie musi ujawniać się w każdym pokoleniu
- Choroba występuje znacznie częściej u mężczyzn niż u kobiet, które są najczęściej nosicielkami genu
- Mężczyzna nie może być nosicielem genu
- Chory mężczyzna nigdy nie przekazuje cechy synom, a wszystkie jego córki są nosicielkami
- 50% synów nosicielki jest chora, a 50% córek staje się nosicielkami

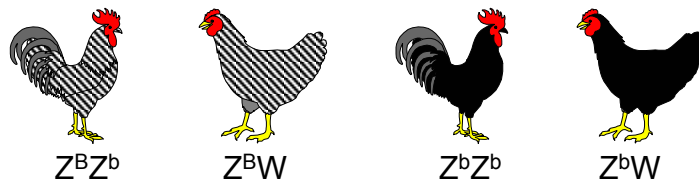
Choroby sprzężone z płcią

- Hemofilia A i B (człowiek, pies, koń)
- Daltonizm
- Dystrofia mięśniowa Duchenne'a (człowiek)
- Niedobór dehydrogenazy glukozy-6-fosforanu
- Zespół Lesch-Nyhana
- Brak owłosienia (bydło)
- Drżenie (kura)
- Brak upierzenia (kura)

Cechy sprzężone z płcią u drobiu

Cechy sprzężone z płcią u drobiu

Seksowanie drobiu

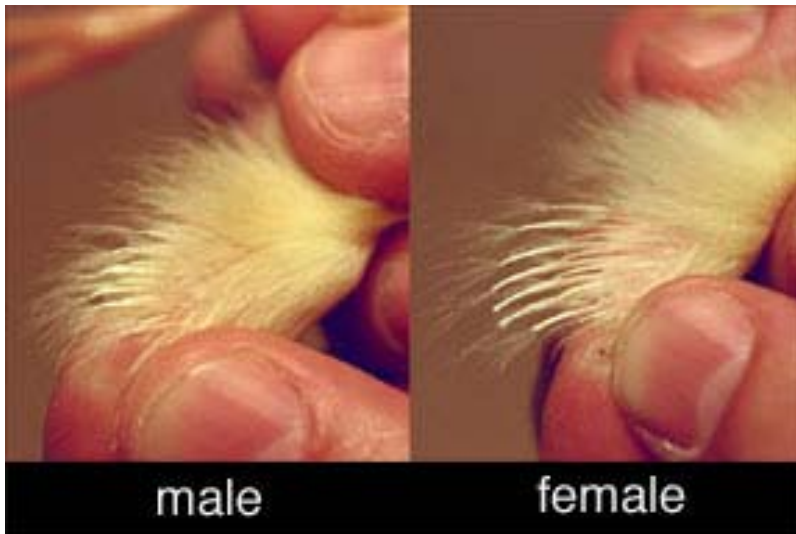

Cechy sprzężone z płcią u drobiu

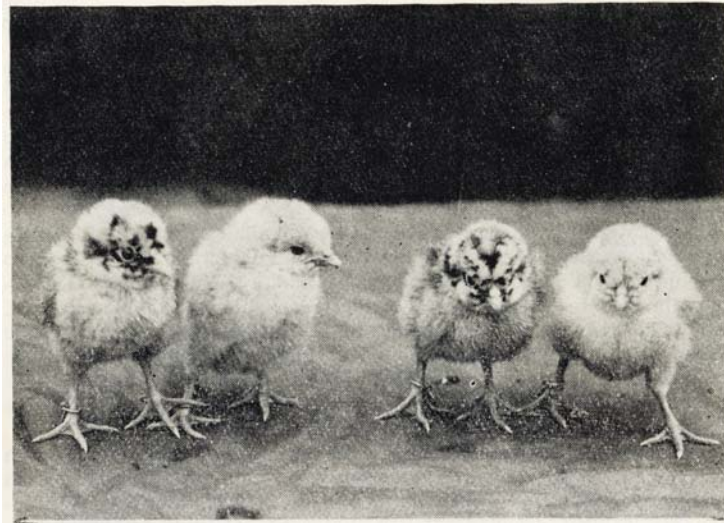
Cechy sprzężone z płcią u drobiu

Dominująca (Z^kZ^k , Z^kZ^k , Z^kW)

Recesywna (Z^kZ^k , Z^kW)

Cechy sprzężone z płcią u drobiu

Samica

Samiec

Samica

Samiec

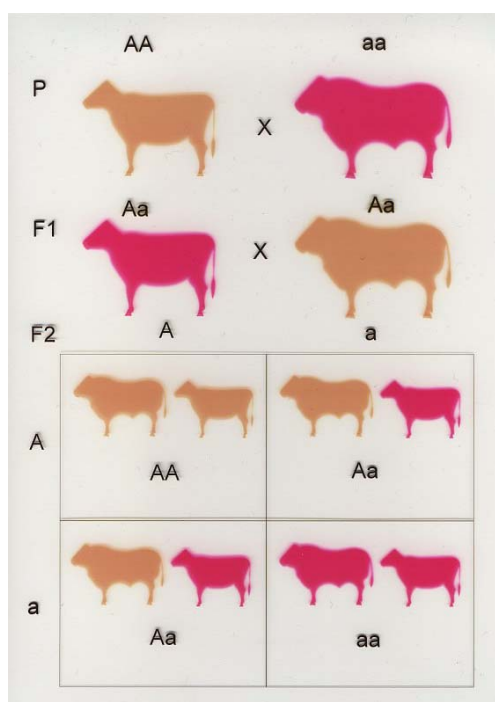
Cechy związane z płcią

- Geny warunkujące te cechy zlokalizowane są na autosomach, ale u heterozygot fenotyp uzależniony jest od płci osobnika.
- Na ujawnianie się fenotypu u heterozygot wpływ mają hormony płciowe, głównie testosteron.
- Przykładem jest łysienie u ludzi.
  - Mężczyzna BB i kobieta BB – nie łysieją
  - Mężczyzna bb i kobieta bb - łysieją
  - Mężczyzna Bb – łysieje
  - Kobieta Bb – nie łysieje

Cechy związane z płcią u zwierząt

Cechy związane z płcią

Cechy ograniczone przez płć

- Cechy, których geny znajdują się zarówno w genomie samca, jak i samicy, ale uwidaczniają się tylko u jednej płci
  - Mleczność
  - Nieśność
  - Plenność (liczba młodych w miocie)